

Primljeno: 29.3.2019				
Org. jed.	Klas. znak	Redni broj	Prilog	Vrijednost
02	-631/19	-19/3		

**AGENCIJA ZA KONTROLU I OBEZBJEĐENJE
KVALITETA VISOKOG OBRAZOVANJA**

PODGORICA

Odlukom Agencije za kontrolu i obezbjeđenje kvaliteta visokog obrazovanja br. 02-631/19-19/2, od 04. marta 2019. godine, imenovana je Komisija za akreditaciju studijskog programa postdiplomskih akademskih master studija „Poslovni menadžment“, Fakulteta za menadžment Herceg Novi, Univerziteta „Adriatik“ Bar i to u sastavu:

1. **prof. dr Ana Lalević Filipović, predsjednik Komisije**
2. **prof. dr Milijana Novović Burić, član Komisije**
3. **prof. dr Darko Lacmanović, član Komisije**

Komisiji je stavljeno u zadatak da razmotri dostavljeni Zahtjev za akreditaciju studijskog programa postdiplomskih akademskih master studija „Poslovni menadžment“, Fakulteta za menadžment Herceg Novi (FMHN), Univerziteta „Adriatik“ Bar, kao i da uzimajući u obzir relevantnu dokumentaciju, a na osnovu neposredne provjere činjeničnog stanja, dostavi Agenciji Izvještaj o ocjeni kvaliteta studijskog programa, njegove usklađenosti sa profesionalnim potrebama i usvojenim standardima i kriterijumima.

Komisija je detaljno proučila Zahtjev za akreditaciju studijskog programa postdiplomskih akademskih master studija „Poslovni menadžment“ koji je dostavio FMHN, Univerzitet „Adriatik“ Bar, kao i drugu priloženu dokumentaciju koju čine:

- Odluka Upravnog odbora FMHN o usvajanju zahtjeva za akreditaciju studijskog programa;
- Odluka Vijeća FMHN o predlogu Upravnom odboru o usvajanju zahtjeva za akreditaciju;
- Prilog 1 (Prilog 1.1. Statut Fakulteta za menadžment Herceg Novi; Prilog 1.2. Izvod iz CRPS-a (Fakultet za menadžment Herceg Novi); Prilog 1.3. Akreditacije i reakreditacije Fakulteta za menadžment Herceg Novi; Prilog 1.3. Licence i dopune licenci Fakulteta za menadžment Herceg Novi; Prilog 1.4. Inicijativa za razvijanje kvalifikacije - Vlada CG Savjet za kvalifikacije; Prilog 1.4. Prijedlog za razvijanje kvalifikacije - Vlada CG Savjet za kvalifikacije; Prilog 1.4. Odluka UO o osnivanju

postdiplomskog master studijskog programa Poslovni menadžment i imenovanju komisije);

- Prilog 2 (Prilog 2.1. Organogram Fakulteta za menadžment; Prilog 2.5. Odluka UO - imenovanje prodekana i rukovodilaca studijskih programa; Prilog 2.6. Statut Studentskog parlamenta; Prilog 2.7. Odluka Vijeća Fakulteta o usvajanju Pravilnika o master akademskim studijama; Prilog 2.7. Pravilnik o master studijama Fakulteta za menadžment)
- Prilog 3 (Prilog 3.3. Nastavni plan sa informacionim listama: Master - Poslovni menadžment (Fakultet za menadžment Herceg Novi); Prilog 3.5. DOBA Poslovna škola, Slovenija; Prilog 3.5. Ekonomski fakultet Sveučilišta u Osijeku, Hrvatska; Prilog 3.5. Ekonomski fakultet Sveučilišta u Splitu, Hrvatska; Prilog 3.5. Faculty of Economics and Administration, Masaryk University, Češka; Prilog 3.5. Sapienza University of Rome, Italija - info; Prilog 3.5. Sapienza University of Rome, Italija - nas. Plan; Prilog 3.5. Univerzitet Privredna akademija, Novi Sad - Plansko procesni menadžment; Prilog 3.5. Wrocław University of Economics, Poljska)
- Prilog 4 (Prilog 4.1. Spisak predmeta i predavača na master akademskim studijama; Prilog 4.1. Biografije profesora i saradnika; Prilog 4.3. Skica prostora Fakulteta za menadžment; Prilog 4.3. Fotografije)
- Prilog 6 (Prilog 6.1. Pravilnik o obezbjeđenju kvaliteta rada FM; Prilog 6.1. Pravilnik o samovrijednovanju kvaliteta studijskog programa, nastave, rada nastavnika i službi FM; Prilog 6.1. Strategija obezbjeđenja kvaliteta FM)

Nakon razmatranja navedenog dostavljenog materijala, Komisija je zahtijevala od FMHN da dodatno dostavi na uvid i sljedeću dokumentaciju:

- Ugovore o angažovanju nastavnika i saradnika;
- Korigovani nastavni plan sa informacionim listama;
- Akademski kalendar;
- Diplomu postdiplomskih akademskih master studija;
- Dopunu diplome;
- Formu Ugovora o studiranju;
- Dokaz o mentorstvu jednog od stalno zaposlenih prilikom izrade magistarske teze iz oblasti za koju se traži akreditacija;
- Spisak naučnih radova nastavnika iz oblasti za koju se traži akreditacija objavljenih u renomiranim međunarodnim časopisima.

U cilju neposredne provjere činjeničnog stanja, Komisija je posjetila FMHN i obavila razgovor sa menadžmentom Fakulteta, dekanom i prodekanima, nastavnim kadrom, administrativnim osobljem i drugima, dana 27.03.2019. godine.

Polazeći od odredbi Pravilnika o standardima i normativima za akreditovanje studijskih programa magistarskih studija (u daljem tekstu Pravilnik za akreditaciju), Kriterijuma i standarda za početnu akreditaciju studijskih programa na ustanovama visokog obrazovanja u Crnoj Gori (u daljem tekstu Kriterijumi i standardi za početnu akreditaciju), kao i Zakona o visokom obrazovanju Crne Gore, Komisija Agenciji za kontrolu i obezbjeđenje kvaliteta visokog obrazovanja podnosi sljedeći:

I Z V J E Š T A J

1. UVODNA RAZMATRANJA

Komisija je nakon proučenog zahtjeva za akreditaciju, posjetila Fakultet 27.03.2019.godine provjerila podatke sadržane u aplikaciji i sačinila sljedeću analizu:

1.1. Opšti podaci o visokoškolskoj instituciji

FMHN je članica Univerziteta „Adriatik“ sa svojstvom pravnog lica, koji se nalazi na adresi Zemunska br. 143, Meljine, 85348, Crna Gora. Shodno članu 11 Statuta Fakulteta, FMHN je je obrazovno-naučna ustanova koja u okviru svoje matične djelatnosti obavlja osnovne akademske studije, postdiplomske - specijalističke i magistarske studije, kao i oblike studija i kurseve za inovaciju znanja i stručnog obrazovanja i usavršavanja.

Studijski program akademskih osnovnih studija Fakulteta za menadžment „Menadžment“ (u okviru kojeg se realizuju sljedeća četiri smjera: Turizam i hotelijerstvo; Finansije, računovodstvo i bankarstvo; Porezi, carine i osiguranje; Poslovna informatika i elektronski biznis) akreditovan je odlukom Savjeta za visoko obrazovanje br. 05-1/5-824, od 12. maja 2009. godine. FMHN je i licenciran od Ministarstva prosvjete i nauke CG (UP I br. 07-434 od 12.05.2010. godine). FMHN je registrovan u Centralnom registru Privrednog suda u Podgorici 25.12.2008. godine, pod registarskim brojem 8-0021522, kao privatna ustanova visokog obrazovanja sa misijom da omogući edukaciju svim zainteresovanim studentima.

FMHN je u međuvremenu promijenio lokaciju, te je u maju 2018. god. podnio Zahtjev za dopunu licence. Studijski program akademskih trogodišnjih osnovnih studija je reakreditovan od strane Savjeta za visoko obrazovanje 23.04.2012. godine (odluka br. 05-1/5-101). Odlukom Savjeta za visoko obrazovanje, br. 05-1/5-125 od 1. juna 2012. godine, akreditovan je studijski program akademskih specijalističkih studija. Isti program je dobio dopunu licence od Ministarstva prosvjete i sporta, UP I broj 07-429, dana 18. jula 2012. god. Takođe, odlukom Savjeta za visoko obrazovanje br. 05-1/5-126, od 1. juna 2012. godine, akreditovan je studijski program akademskih magistarskih studija. Isti program je dobio dopunu licence od Ministarstva prosvjete i sporta UP I broj 07-430, dana 18. jula 2012. god. Na osnovu člana 31 Zakona o naučnoistraživačkoj djelatnosti ("Sl.CG, broj 80/10, 40/11, 57/14") Ministarstvo nauke je Fakultetu za Menadžment izdalo Licencu (Broj 01-39/11 od 24.09.2011. godine) za obavljanje naučno-istraživačke djelatnosti iz oblasti društvenih nauka.

FMHN je u martu 2018. god. podnio inicijativu Savjetu za kvalifikacije za osnivanje akademskih master studija "Poslovni menadžment", 120 ECTS kredita (VII-2 NOK Crne Gore). Savjet za kvalifikacije je u svom dopisu broj 023-1302/2018-7, od 27. septembra 2018. godine, obavijestio FMHN da je nakon pozitivnog mišljenja nadležne sektorske komisije, utvrdio prijedlog za razvijanje kvalifikacije nivoa obrazovanja Master – "Poslovni menadžment" (nivo VII2) u Sektoru kvalifikacija za ekonomiju i pravo.

FMHN angažuje ukupno 5 nastavnika i 5 saradnika sa punim radnim vremenom koji treba da budu uključeni u realizaciju studijskog programa postdiplomskih master studija "Poslovni menadžment". Komisiji su elektronskim i fizičkim (direktnim) putem stavljeni na raspolaganje ugovori o angažovanju nastavnog osoblja koji se nalaze u stalnom radnom odnosu.

FMHN posjeduje sva akta neophodna za realizaciju nastavnog procesa na magistarskim akademskim studijama, odnosno relevantne odluke o usvajanju programa magistarskih studija, kao i pravila o magistarskim studijama koja su sadržana u prilogu. (Statut/ Prilog 1.1., Odluke Upravnog odbora o osnivanju master akademskog studijskog programa „Poslovni menadžment“/ Prilog 1.4.; Izvod iz CRPS-a/ Prilog 1.2; Akreditacije i reakreditacije Fakulteta za menadžment Herceg Novi/ Prilog 1.3; Licence i dopune licenci Fakulteta za menadžment Herceg Novi/ Prilog 1.3.; Inicijativa za razvijanje kvalifikacije - Vlada CG Savjet za kvalifikacije/ Prilog 1.4.; Prijedlog za razvijanje kvalifikacije/ Prilog 1.4.; Odluka Vijeća Fakulteta o usvajanju Pravilnika o master akademskim studijama / Prilog 2.7.; Pravilnik o master studijama Fakulteta za menadžment/ Prilog 2.7.; Nastavni plan sa informacionim listama: Master - Poslovni menadžment/ Prilog 3.3.)

Shodno Odluci Upravnog odbora FMHN, maksimalan broj studenata koji se može upisati na magistarske akademske studije je 50. Pravo upisa na master akademske studije FMHN imaju kandidati koji su završili osnovne studije iz oblasti društvenih nauka sa istoimenog Fakulteta, ili drugih sličnih ustanova visokog obrazovanja iz Crne Gore i regiona, koje imaju važeće dozvole za rad za edukaciju studenata iz oblasti društvenih nauka.

Studijski program ispunjava zahtjev međunarodne uporedivosti (Ekonomski fakultet Sveučilišta u Osijeku, Hrvatska; Univerzitet Privredna akademija, Novi Sad, Srbija; Fakultet za primijenjeni menadžment, ekonomiju i finansije, Beograd, Srbija; Ekonomski fakultet Sveučilišta u Splitu, Hrvatska; Sapienza University of Rome, Italija; DOBA Poslovna škola, Slovenija; Wrocław University of Economics, Poljska; Faculty of Economics and Administration, Masaryk University, Češka) u pogledu sadržaja, organizacije i stepena koji se na njemu stiču (Prilog 3). Studijski program sadrži predmete koji se mogu smatrati fundamentalnim, kao i listu izbornih predmeta, kako je naznačeno u priloženim nastavnim planovima i programima. Organizacija i trajanje studija organizovani su u skladu sa principima Bolonjske deklaracije.

Shodno Pravilniku za akreditaciju, (Član 2, standard - Opšti podaci) kao i Kriterijumima i standardima za početnu akreditaciju (kriterijum 1. Osnovni podaci o ustanovi visokog obrazovanja i studijskom programu), konstatujemo da su ispunjeni svi traženi zahtjevi.

1.2. Organizaciona struktura i institucionalna organizovanost

Organi upravljanja, deifinisani Statutom FMHN jesu Skupština osnivača i Upravni odbor Fakulteta. Najviše akademsko tijelo jeste Vijeće Fakulteta, a organ rukovođenja je dekan (organogram FMHN dat je u Prilogu br. 2.1). FMHN ima organizacionu strukturu i definisane organe koji donose odluke o realizaciji i praćenju studijskog programa postdiplomskih studija i to su: a) Vijeće Fakulteta, b) Komisija za postdiplomske studije i c) Rukovodilac postdiplomskih akademskih master studija.

Vijeće Fakulteta utvrđuje prijedlog o osnivanju i organizovanju postdiplomskih studija i odobrava teme magistarskih radova. Komisija za postdiplomske studije ustanovljena je Pravilnikom o master akademskim studijama na privatnoj ustanovi visokog obrazovanja FMHN, sa ciljem predlaganja akata Vijeću Fakulteta. Komisiju za postdiplomske studije predložilo je Vijeće Fakulteta na na svojoj sjednici 22.11.2018.godine, a dan kasnije, Upravni Odbor FMHN je donio odluku i imenovao je Komisiju u sastavu: docent dr Vasilije Kostić, prof. dr Ivo Županović i docent dr Nikša Grgurević, na period od dvije godine (Prilog br.1.4)

Rukovodilac postdiplomskih akademskih master studija se imenuje iz reda članova Komisije za postdiplomske studije i dužan je da sprovodi sljedeće aktivnosti: a) predlaže Vijeću Fakulteta strukturu predmeta (kurseva) sa tog studijskog programa; b) predlaže Dekanu raspored nastavnika i saradnika za izvođenje nastave i ispita za svaku školsku godinu za dati studijski program, odnosno smjer; c) organizuje stručne sastanke i druge oblike djelovanja namijenjene stručnom usavršavanju nastavnika, saradnika i studenata; d) obavlja i druge poslove predviđene Statutom. Na prijedlog Vijeća, Upravni Odbor FMHN je za rukovodioca postdiplomskih studija imenovao docenta dr Vasilija Kostića (Prilog br.2.5)

Odluke o realizaciji i praćenju studijskog programa donose se na osnovu višestepenog odlučivanja i to: Rukovodioca postdiplomskih studija, Komisije za postdiplomske studije i Vijeća Fakulteta.

FMHN ima statut i druga potrebna akta, tj. utvrđen način upravljanja i rukovođenja, zatim naziv, pečat i amblem koji je definisan Statutom. FMHN omogućava osnivanje studentskih organizacija, potpomaže njihov rad, što je takođe definisano Statutom FMHN.

Shodno Pravilniku za akreditaciju (Član 3, standard – Organizaciona struktura i institucionalna organizovanost), kao i Kriterijumima i standardima za početnu akreditaciju (kriterijum 5. Regulatorna na nivou ustanove), konstatujemo da su ispunjeni svi traženi zahtjevi u okviru ovog standarda.

1.3. Podaci o postdiplomskim akademskim master studijama „Poslovni menadžment“

Studijski program postdiplomskih akademskih master studija „Poslovni menadžment“ ima za cilj da omogući studentima da se upoznaju i ovladaju tehnologijama menadžmenta u različitim oblastima: bankarstvu, turizmu, investicijama, osiguranju, projektima, sa mogućnošću profilisanja u specifičnim oblastima poslovnog menadžmenta putem izbornih predmeta. S tim u vezi, planirano je da se nastava realizuje prezentovanjem relevantnih teorija i istraživanja koja treba da prenesu studentima znanja iz oblasti za koje se odluče. Studijski program, pored teorijske dimenzije upotpunjuje se praktičnom nastavom i vježbama, test-situacijama, simulacijama, diskusijama, prikazivanjem relevantnih edukativnih i dokumentarnih filmova nakon kojih se može sprovoditi analiza i diskusija, kao i povezivanje sa stečenim teorijskim znanjima. Ujedno, studijski program postdiplomskih akademskih master studija „Poslovni menadžment“ treba da omogući studentima širi dijapazon znanja, kao i da što dublje razumiju teorije i principe poslovnog menadžmenta i njegove aplikacije u različitim vrstama organizacije.

Realizacija navedenog studijskog programa omogućiti će studentima razvijanje niza kompetencija u primjeni poslovnog menadžmenta na radu u poslovnom okruženju, razvijanju kritičkog i integrativnog razumijevanja odnosa između teorije i prakse u primjeni poslovnog menadžmenta u realnim okolnostima i na realne probleme, kao i razvijanje vještina analize, evaluacije, sinteze i kreativnosti u tumačenju teorijskih i istraživačkih argumenata. Ujedno, razvijanje vještina sistematskog korišćenja niza istraživačkih metodologija i tehnika, odgovornosti u radu i donošenju profesionalnih zaključaka i odluka, sticanje praktičnih znanja iz oblasti upravljanja projektima, znanja o redizajniranju organizacije pomoću različitih menadžment tehnika, zatim znanja o korišćenju poslovnog menadžmenta u cilju upravljanja poslovnim promjenama, jesu još neki od značajnih ishoda, odnosno ciljeva koji će se ostvariti realizacijom navedenog studijskog programa.

Studijski program postdiplomskih akademskih master studija „Poslovni menadžment“ na FMHN omogućava studentima da ovladaju, prodube ili usavrše znanja, vještine i kompetencije. Studijski program je u skladu sa osnovnim zadacima i ciljevima visokoškolske ustanove, a što je vidljivo na osnovu detaljne elaboracije tačke 3.2. Zahtjeva za akreditaciju.

Koncipirani studijski program u potpunosti obezbjeđuje znanja, vještine i kompetencije neophodne za sticanje profesionalne kvalifikacije, što se može zaključiti iz opisa strukture studijskog programa. Struktura kurikuluma obuhvata raspored predmeta po semestrima, fond časova aktivne nastave, praktičnog rada i ECTS kredite.

Korigovani nastavni plan za postdiplomski akademski studijski program predviđa organizovanje nastave u toku dvije godine studija (četiri semestra). U okviru prve godine, planirano je da se nastava realizuje kroz 4 (četiri) obavezna predmeta koji nose ukupno 32 ECTS kredita. Takođe, data je ponuda Izbornih predmeta (student bira 4 (četiri) od 8 (osam) predmeta) koji nose po 7 ECTS kredita. Ukupan broj ECTS kredita na prvoj godini je 60. Na drugoj godini studijskog programa zastupljena su 2 (dva) obavezna predmeta koja ukupno nose 16 ECTS kredita. Izbornih predmeta ima 4 (četiri), a studenti biraju 2 (dva) izborna predmeta koji nose po 7 ECTS kredita. Istraživački rad nosi 20 ECTS kredita, odnosno izrada i odbrana master rada 10 ECTS kredita.

Analizom dodatno traženog materijala (Nastavni plan sa informacionim listama), Komisija je ustanovila da u strukturi studijskog programa postdiplomskih akademskih master studija „Poslovni menadžment“ na FMHN, izborni predmeti zauzimaju učešće od 35% u odnosu na ukupan broj ECTS kredita (42ECTS/120ECTS). Uvidom u informacione liste došlo se do zaključka da je *Nastavni plan i program studija usklađen* sa brojem kredita i opterećenjem studenta (1 ECTS kredita je ekvivalentan 30 sati rada studenta). Obim programa u semestru je 30, a u studijskoj godini 60 ECTS kredita.

Predloženi nastavni plan i program je savremen i praktično primjenjiv, čime je stvorena institucionalna osnova za školovanje stručnjaka u ovoj oblasti.

Shodno Pravilniku o akreditaciji (Član 4, Standard – Podaci o studijskom programu magistarskih studija) kao i Kriterijumima i standardima za početnu akreditaciju (kriterijum 3. Ciljevi i nastavni plan i program studijskog programa), konstatujemo da su ispunjeni traženi zahtjevi.

1.4. Studenti

U skladu sa Odlukom o osnivanju postdiplomskih studija FMHN, koju je usvojio Upravni Odbor Fakulteta, propisano je da se na studijski program akademskih postdiplomskih master studija upiše 50 studenata, budući da je to broj koji omogućava kvalitetno izvođenje nastave, kao i praćenje nastavnog plana i programa. (Prilog 1.4.)

Pravilnikom o master akademskom studijama FMHN precizirano je da je za sticanje akademskog stepena master nauka potrebno ostvariti najmanje 120 ECTS tokom postdiplomskih studija, uz uslov da je lice prethodno ostvarilo najmanje 180 ECTS, što je saglasno principima Bolonjske deklaracije koju FMHN primjenjuje. (Prilog 2.7)

Nakon završene dvije godine studija i stečenih 120 ECTS kredita, student dobija akademsko zvanje Master – Poslovni menadžment (Nivo VII2).

U Crnoj Gori do sada nisu postojale dvogodišnje akademske magistarske studije iz oblasti „Poslovni menadžment“. Takođe, prema zvaničnim podacima Zavoda za zapošljavanje Crne Gore, na dan 01.07.2018.godine, bilo je svega 5 nezaposlenih magistara menadžmenta u Crnoj Gori (VII/2 nivo). Na području Boke Kotorske i Herceg Novog, bila su samo dva nezaposlena magistra menadžmenta (VII/2 nivo). Ovo sve ukazuje da postoji potreba o osnivanju ovakvog studijskog programa, odnosno potreba za osnivanjem programa je opravdana i usklađena sa zahtjevima tržišta rada.

Ostvarivanje studentskih prava, učestovanje u procesima upravljanja institucijom, kao i druga pitanja od važnosti za studentski život, podrobnije su razrađeni Statutom studentskog parlamenta (Prilog br. 2.6.),

Shodno Pravilniku o akreditaciji (Član 5, standard – Studenti), kao i Kriterijumima i standardima za početnu akreditaciju (kriterijum 3.10 - Ciljevi i nastavni plan i program studijskog programa), konstatujemo da su ispunjeni svi traženi zahtjevi.

1.5. Resursi za realizaciju osnovnih akademskih studija

a) Ljudski resursi

U realizaciji studijskog programa postdiplomskih akademskih master studija „Poslovni menadžment“ na FMHN učestvuju kompetentni nastavnici i saradnici koji posjeduju naučno-stručne kvalifikacije koje odgovaraju obrazovno naučnom polju i nivou njihovih zaduženja, na šta smo se uvjerali uvidom u dostavljene biografije (Prilog br. 4.1).

Nastavnici, njih ukupno 5 (pet), koji će biti angažovani na realizaciji studijskog programa imaju status zaposlenih (stalni radni odnos) na Fakultetu za menadžment. Takođe, ukupno 4 (četiri) saradnika koji će biti angažovani na realizaciji studijskog programa imaju zaključen ugovor o stalnom radnom odnosu na FMHN. Za potrebe realizacije studijskog programa postdiplomskih studija, FMHN angažovaće po ugovoru o djelu 8 (osam) nastavnika sa akademskim zvanjem, kao i 3 (tri) saradnika. (Zahtjev za akreditaciju, 4.1.)

Na osnovu navedenog, a i uvidom u dostavljeni materijal, uočavamo da će jedan angažovani nastavnik na realizaciji master akademskog studijskog programa pokrivati najviše dva predmeta.

S obzirom da nastavni plan ovog studijskog programa nudi ukupno 18 predmeta, a da jedan nastavnik može pokrivati najviše 2 predmeta, za uspješnu realizaciju studijskog programa potrebno je angažovati najmanje 9 nastavnika. FMHN planira da angažuje ukupno 13 nastavnika. S obzirom da FMHN angažuje 5 (pet) nastavnika u stalnom radnom odnosu, može se konstatovati je ispunjen standard po kojem se zahtijeva da potreban broj nastavnika koji je u stalnom radnom odnosu bude 50% od ukupnog broja nastavnika koji su potrebni za realizaciju studijskog programa (9 nastavnika). Takođe, članom 23 Zakona o visokom obrazovanju, precizirano je da najmanje dva nastavnika sa akademskim zvanjem i punim radnim vremenom, treba da bude angažovano u realizaciji master studija.

Takođe, analizom Zahtjeva za akreditaciju FMHN, Komisija može konstatovati da je rukovodilac studijskog programa u stalnom radnom odnosu, da se najmanje 2 (dva) nastavnika sa stepenom doktora nauka nalazi u stalnom radnom odnosu za svaku godinu studijskog programa, kao i da se najmanje 2 (dva) člana ostalog osoblja može angažovati za

svaku godinu studijskog programa. Poslove vezane za studentska pitanja, kao i druge slične poslove, obavljaće administrativno osoblje FMHN koje je već angažovano na postojećim studijskim programima fakulteta.

Shodno Pravilniku za akreditaciju (Član 6, Ljudski resursi) kao i Kriterijumima i standardima za početnu akreditaciju (kriterijum 4.1), konstatujemo da ispunjeni traženi zahtjevi.

b) Finansiranje

Postdiplomski akademski master studijski program „*Poslovni menadžment*“ tretira se kao nezavisna jedinica u finansijskom smislu. Studije se finansiraju uplatom školarina od strane studenata. FMHN planira da upiše 50 diplomiranih studenata iz zemlje i inostranstva.

Imajući u vidu kvalitet i jedinstvenost programa koji se nudi, školarina koja je utvrđena na nivou od 1.500 € po studijskoj godini je konkurentna, te će privući više nego dovoljno zainteresovanih diplomiranih studenata kako sa lokalnog tako i regionalnog tržišta.

U dostavljenom materijalu (Zahtjev za akreditaciju, tačka 4.2.) data je projekcija prihoda i troškova koja je pokazala da je organizovanje nastave na postdiplomskom studijskom programu ekonomski održivo i isplativo, te da će ovaj studijski program u dvogodišnjem nastavnom ciklusu donijeti FMHN projektovani ostatak finansijskih sredstava u iznosu od 7.500 €, odnosno 3.750 € godišnje, koji će se koristiti za poboljšanje uslova postdiplomskih studija.

Shodno Pravilniku o akreditaciji (Član 6, -Prostorni resurs) konstatujemo da su ispunjeni svi traženi zahtjevi u pogledu navedenog.

c) Prostorni resursi

Za izvođenje studijskog programa osnovnih i master akademskih studija FMHN obezbijeđeni su odgovarajući prostorni, tehničko-tehnološki, bibliotečki i drugi resursi koji su primjereni karakteru studijskog programa i predviđenom broju studenata. Za potrebe realizacije master akademskog studijskog programa „*Poslovni menadžment*“, koristiće se osnovna sredstva Fakulteta za menadžment. Fakultet je smješten u prostoru, po osnovu ugovora o zakupu ustupljenom Fakultetu za menadžment – Herceg Novi. To je separatan prostor neto veličine oko 597,3 m² u okviru objekta „Centar Novi“ koji je lociran u Ulici Zemunskoj br. 143 u Meljinama.

Pomenuti prostor obuhvata sljedeće sadržaje: foaje sa stepeništem 103 m², studentsku službu 19 m², hodnik 94,5 m², Salu 1 (površine 37m², broj mjesta 30); kabinet dekana 19 m², računarsku salu 60 m², Salu 3 (površine 52m², broj mjesta 40), multifunkcionalnu salu/biblioteku 36 m², kabinet za profesore 18 m², sanitarni čvor 24,8 m². (Prilog 4.3.) Shodno raspoloživoj kvadraturi zadovoljen je uslov da ukupan raspoloživi prostor potreban za realizaciju akademskog master studijskog programa ne može biti manji od 10m² po studentu.

Studentima je na raspolaganju kafe bar koji se nalazi u prizemlju objekta Centar Novi. U blizini Fakulteta se nalaze hoteli „ACD“ i „Lighthouse“ sa kojima je potpisan Ugovor o korišćenju smještajnih kapaciteta i restorana za potrebe studenata i nastavnog osoblja.

Uvidom u dostavljenu dokumentaciju, Komisija može konstatovati da FMHN raspolaže odgovarajućim prostorom za izvođenje nastave kao i prostorom za samostalni rad studenata. Tokom posjete, Komisija se uvjerila da je FMHN značajnim dijelom ispunio uslove za osobe sa invaliditetom, propisane Zakonom o visokom obrazovanju.

Shodno Pravilniku za akreditaciju (Član 6, - Prostorni resurs) kao i Kriterijumima i standardima za početnu akreditaciju (kriterijum 4.2. Prostor i oprema, odnosno 4.21 i 4.22), konstatujemo da su ispunjeni traženi zahtjevi.

d) Infrastrukturni resursi

U prostorima u kojima će se realizovati nastava na postdiplomskom master akademskom studijskom programu „Poslovni menadžment“, postoji odgovarajuća nastavna oprema. U okviru Fakulteta je smještena biblioteka sa literaturom (na raspolaganju preko 400 naslova), koja se permanentno obnavlja i dopunjuje. Takođe je na raspolaganju elektronska biblioteka sa oko 500 naslova. Fakultet je obezbijedio i mogućnost korišćenja Gradske biblioteke i čitaonice u Herceg Novom, koja je u sistemu COBISS – Virtuelne biblioteke Crne Gore, za potrebe svojih studenata. Kompletna literatura predviđena Planom i programom nastave i usvojenim silabusom za svaku pojedinačnu godinu studija obezbjeđena je i dostupna studentima u biblioteci Fakulteta. Knjige koje su dio obavezne i preporučene literature dostupne su u biblioteci Fakulteta.

Takođe, na E-learn platformi Fakulteta je od strane svakog nastavnika i saradnika istaknuta kompletna literatura za svaki predmet u vidu PDF ili PPP fajlova, koja obuhvata predavanja, vježbe, teme za seminarske radove, uputstva za izradu seminarskih radova, dodatnu literaturu, itd. Osim toga, studentima je na raspolaganju elektronska biblioteka sa preko 500 naslova iz oblasti koje se odnose na nastavne predmete na Fakultetu.

Na svim računarima koji su dostupni studentima na Fakultetu, postoji pristup sledećim naučnim publikacijama: DOAJ (Directory of Open Access Journals), Journal of Internet Banking and Commerce, Journal of Tourism Research & Hospitality i International Journal of Economics & Management Sciences.

Studentima je na raspolaganju računarska sala i kada se u njoj ne održavaju predavanja. Računarska sala je na raspolaganju studentima svakim radnim danom od 9-18h. Studentima su na raspolaganju 25 računara koji su povezani na internet. Ne postoji nikakvo ograničenje u korišćenju računarske sale, takođe studenti mogu koristiti i svoje prenosne računare koji se mogu bez ograničenja priključiti na bežičnu mrežu Fakulteta.

Takodje sve ostale sale imaju lap-top i dodatne video projektore za predavanja i Multimedijalni system – MSI, MEGA PC. Administracija je opremljena potrebnom informacionom i komunikacionom tehnologijom. Fakultetu je obezbedjen pristup internetu i video nadzor, hard disk, protivpožarni uređaji - senzori i 7 protivpožarnih aparata, kao i uređaj za ometanje wireless mreža (Frekvencija opseg: 800-900 MHz, 1800-1900 MHz, 2100-2200 MHz). Svaka sala i učionica posjeduju lap-top i video projektor. Softveri koji su dostupni studentima na računarima u računarskoj sali su sljedeći: Microsoft Word, Microsoft Excel, Microsoft Access, Microsoft Publisher, Microsoft PowerPoint, Microsoft Project, Microsoft Visio, Adobe Photoshop, Adobe Illustrator, Adobe After Effects, Adobe Premiere Pro i AutoCAD.

Pored navedenih, u okviru predmeta na postdiplomskim studijama (Upravljanje projektima i drugih koji zahtijevaju softversku podršku) studentima su na raspolaganju i sljedeći softverski programi: Freebudget, Estimator, VIP Task Manager Standard Edition, Multi Project Planner, Prolibra, Project Planner-PE 4.9, Project Planner-PE 4.9, Asana, Trello, GanttProject i 2-plan, Bitrix24

Infrastrukturni resursi detaljno su obrazloženi u poglavlju 4.3. Zahtjeva za akreditaciju.

Shodno Pravilniku za akreditaciju (Član 6, Infrastrukturni resursi) kao i Kriterijumima i standardima za početnu akreditaciju (kriterijum 4.2. Prostor i oprema, odnosno 4.23 i 4.24), konstatujemo da su ispunjeni svi traženi zahtjevi.

1.6. Kompetentnost akademskog osoblja

FMHN je obezbedio nastavnički kadar sa dokazanim iskustvom naučnog i pedagoškog rada, iskazanog u spiskovima brojnih naučnih radova objavljenih u renomiranim domaćim i

međunarodnim časopisima i podacima o učešću u domaćim i međunarodnim naučno-istraživačkim projektima, što se jednim dijelom može uočiti kroz dostavljene biografije nastavnika i saradnika koji će biti uključeni u realizaciju navedenog studijskog programa (Prilog 4.1. Biografije profesora i saradnika, odnosno Spisak naučno-istraživačkih publikacija, odnosno umjetničkih ostvarenja, u zadnjih 5 godina, tačka 4.4. Zahtjeva za akreditaciju, kao i naknadno dostavljen spisak naučnih radova nastavnika iz oblasti za koju se traži akreditacija objavljenih u renomiranim međunarodnim časopisima).

Naučno-istraživačka djelatnost FMHN usmjerena je na izradu naučnih i stručnih projekata, na istraživačke projekte sa inostranim organizacijama u okviru međunarodne saradnje, te na individualne projekte istraživačkog rada nastavnika koji svoje rezultate istraživanja objavljuju u zbornicima na Univerzitetima sa kojima Fakultet za menadžment ima potpisane ugovore o poslovno-tehničkoj saradnji. Osim toga, mlađim saradnicima biće omogućeno da rade master radove, što je važan aspekt naučno-istraživačke djelatnosti Fakulteta.

S tim u vezi, u okviru tačke 4.4. Naučno -istraživačka djelatnost (tabela Spisak naučno-istraživačkih i umjetničkih projekata u zadnjih 5 godina čiji je nosilac ustanova) navedeno je da je nastavno osoblje FMHN u posljednjih 5 godina realizovalo 5 međunarodnih projekata. Takođe je ostvarena i međunarodna mobilnost nastavnog kadra (Erasmus MUNDUS program)

Shodno Pravilniku za akreditaciju (Član 7, Standard-Kompetentnost akademskog osoblja) konstatujemo da FMHN ima nastavnički kadar sa iskustvom naučnog i pedagoškog rada, ali uz sljedeću:

NAPOMENU I PREPORUKU

Da u narednom periodu naponi nastavnika treba da budu usmjereni u pravcu objavljivanja radova iz oblasti studijskog programa i to u renomiranim međunarodno indeksiranim časopisima, kako bi se poboljšao kvalitet istraživačke djelatnosti kao i mentorska podrška prilikom izrade master radova.

1.7. Monitoring i kvalitet osnovnih akademskih studija

U skladu sa zahtijevanim standardima u vezi sa monitoringom i kvalitetom studijskog programa postdiplomskih studija, na FMHN je obezbijedeno redovno i sistematično praćenje, kao i preduzimanje mjera za unapređenje kvaliteta u sljedećim segmentima:

kurikulumu, nastavi, nastavnicima i saradnicima, ocjenjivanju studenata, materijalnim sredstvima i literaturi; prisustvu studenata u svim segmentima rada, kao i u segmentu odgovarajućih subjekata obezbjeđenja kvaliteta. Subjekti obezbjeđenja i unapređenja kvaliteta su svi zaposleni na Fakultetu i studenti. Oni rade na objezbeđenju kvaliteta kroz sljedeće odgovarajuće organe:

- Komisija za obezbjeđenje kvaliteta (koju čine zaposleni na Fakultetu, i studenti),
- Kontrolni timovi (koji kontrolišu sprovođenje važećih procedura),
- Vijeće i Komisije formirane od strane Vijeća Fakulteta,
- Studentski parlament i njegove komisije.

Sve radnje i aktivnosti studenta koje se vrednuju i koje su uslov za napredovanje u toku studija su javne. Studenti su uključeni u postupak samovrednovanja. Cilj vrednovanja od strane studenata, aktuelnih i diplomiranih, jeste utvrđivanje mišljenja studenata o:

- pedagoškom radu nastavnika i saradnika;
- kvalitetu studijskih programa;
- kvalitetu nastave i uslova rada i kvalitetu nenastavne podrške;
- sopstvenom doprinosu uspješnosti nastavnog procesa.

Ocjenjivanje kvaliteta rada nenastavnog osoblja, odgovarajućih službi i organa upravljanja vrše studenti, nastavnici i saradnici jednom godišnje, putem ankete koju sprovodi Komisija.

Sistem kontrole kvaliteta bazično je definisan Statutom FMHN (član br.59 i br. 60, Prilog 1.1- Samovrednovanje i ocjena kvaliteta) i dodatno je razrađen podstatutarnim aktom, Pravilnikom o obezbjeđenju kvaliteta rada FM (Prilog 6.1), Pravilnikom o samovrijednovanju kvaliteta studijskog programa, nastave, rada nastavnika i službi FM (Prilog 6.1) kao i Strategijom obezbjeđenja kvaliteta FM (Prilog 6.1).

Shodno Pravilniku za akreditaciju (Član 8, Standard-Monitoring i kvalitet studijskog programa magistarskih studija) konstatujemo da FMHN ispunjava sve tražene uslove.

2. ZAKLJUČNI STAV KOMISIJE

Komisija za akreditaciju studijskog programa postdiplomskih akademskih master studija „Poslovni menadžment“, Fakulteta za menadžment Herceg Novi, Univerziteta „Adriatik“ Bar, analizirala je Zahtjev za akreditaciju pomenutog studijskog programa i ostalu relevantnu dokumentaciju, uz to i neposredno provjerila činjenično stanje posjetom Institucije dana 27.03.2019. godine, nakon čega konstatuje da Fakultet za menadžment Herceg Novi, Univerziteta „Adriatik“ Bar, ispunjava uslove koji su propisani normativnim i podzakonskim aktima iz ove oblasti.

Konstatujemo da je Fakultet za menadžment Herceg Novi, Univerziteta „Adriatik“ Bar, koncipirao moderan i kvalitetan studijski program, usklađen sa profesionalnim potrebama i usvojenim standardima i kriterijumima, te obezbijedio neophodne resurse za njegovu uspješnu realizaciju.

Shodno navedenom, Agenciji za kontrolu i obezbjeđivanje kvaliteta visokog obrazovanja, Komisija daje

P R I J E D L O G

da Fakultetu za menadžment Herceg Novi, Univerziteta „Adriatik“ Bar, **izda sertifikat** o početnoj akreditaciji studijskog programa postdiplomskih akademskih master studija „Poslovni menadžment“.

Podgorica, 29.03.2019.

Komisija za akreditaciju

1. **prof. dr ANA LALEVIĆ FILIPOVIĆ**, predsjednik Komisije

2. **prof. dr MILIJANA NOVOVIĆ BURIĆ**, član Komisije

3. **prof. dr DARKO LACMANOVIĆ**, član Komisije